

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลต่อการกระจาย
 อำนาจงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหารส่วนตำบล
 จังหวัดลำพูน

ชื่อผู้เขียน นางเทียนทอง ทัศแก้ว

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผศ. ดร. พงศ์เทพ วิวรรณะเดช	ประธานกรรมการ
อ. ดร. เพ็ญประภา ศิวโรจน์	กรรมการ
อ. บุญต่วน แก้วปิ่นตา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ
 ตำบลต่อการกระจายอำนาจงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้แก่ ด้านการ
 รับรู้ ด้านจิตใจ และด้านความคิดเห็น ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมของเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุขระดับตำบล รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการดำเนินการกระจายอำนาจ
 ประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลทุกคนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานีนอามัย
 ที่อยู่ในเขตพื้นที่จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน จำนวน 67 แห่ง จำนวน 203 ราย
 แต่ได้ข้อมูลครบ 170 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น วิเคราะห์
 ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงวิเคราะห์ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์
 ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี
 ของเชฟเฟ (Scheffe's test) ผลการศึกษานี้พบว่า

ความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลต่อการกระจายอำนาจงานสาธารณสุข
 มูลฐานสู่องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.2 โดยความพร้อมด้านการรับรู้
 ด้านจิตใจ และด้านความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.1 ร้อยละ 71.2 และร้อยละ 67.6 ตาม
 ลำดับ

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับคะแนนเฉลี่ยความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การดำเนินงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ($p\text{-value} < 0.05$) และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน อายุราชการ ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ ($p\text{-value} > 0.05$)

ในด้านปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานการกระจายอำนาจงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขร้อยละ 85.9 เห็นว่างบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลถูกใช้ในการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานมากกว่างานสาธารณสุขมูลฐาน ร้อยละ 91.2 เห็นว่าคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในงานสาธารณสุขมูลฐาน ร้อยละ 92.9 เห็นว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้าใจบทบาทด้านสาธารณสุขเท่าที่ควร ร้อยละ 88.2 เห็นว่าคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานสาธารณสุข

ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลเพื่อรองรับการกระจายอำนาจงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

Independent Study Title   Readiness of Tambon Public Health Officers on Delegation of Primary Health Care Authorities to Tambon Administrative Organization Lamphun Province

Author   Mrs. Tienthong Takaew

Master of Public Health

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Phongtape Wiwatanadate   Chairman

Lecturer Dr. Penprapa Siviroj   Member

Lecturer Bootuan Kaewpinta   Member

Abstract

There are three objectives of this descriptive study; firstly, to investigate the readiness of Tambon Public Health officer on delegation of Primary Health Care authorities to Tambon Administrative Organization Lamphun province in 3 aspects : perception, mental, opinion; secondly, to test the factors associated with the readiness of Tambon Public Health officer; and thirdly, to investigate the obstacles and mitigation measures. All 203 Tambon Public Health officers were selected from those in 67 health centers that were in the responsibility areas of Tambon Administrative Organizations Lamphun province, but only 170 respondents were complete. A questionnaire was developed by the studier. The data were analyzed using descriptive and analytical statistics, i.e., t-test , one-way analysis of variance and Scheffe's test.

The results of the study are as followed :

The readiness scores of Tambon Public Health officer on delegation of Primary Health Care authorities to Tambon Administrative Organization were at a medium level (71.2 %)

where perception, mental and opinion scores were at a medium level (74.1 %, 71.2 %, 67.6%, respectively).

Testing for the association among various factors and mean score on readiness of Tambon Public Health officer showed that only gender, information accessibility, experience in working with Tambon Administrative Organizations had statistically significant association (p -value < 0.05), whereas age, educational level, position, duration of occupied position, year of works, and rank of Tambon Administrative Organization had no statistically significant association (p -value > 0.05).

Regarding obstacles on delegation of Primary Health Care authorities to Tambon Administrative Organization, 85.9 % agreed that budget of Tambon Administrative Organization was used in public utility more than in Primary Health Care; 91.2 % agree that committee of Tambon Administrative Organization had inadequate knowledge in Primary Health Care; 92.9 % agreed that Tambon Administrative Organization staff did not acknowledge public health roles; and 88.2 % agreed that committee of Tambon Administrative Organization was incompetent in health administration .

These findings provide baseline information that could be used as a guideline for development and preparedness plans of Tambon Public Health officers for delegation of Primary Health Care authorities to Tambon Administrative Organization .